

(N° 78.)

SÉNAT DE BELGIQUE

RÉUNION DU 14 MARS 1935.

Rapport de la Commission de la Justice chargée d'examiner le Projet de Loi portant modification de l'article 1er de la loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages, modifié par l'article 2 de la loi du 23 juin 1924.

(Voir les n°s 27, 36, 49, 59 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 6 et 13 février 1935; le n° 38 du Sénat.)

Présents : MM. LIGY, président; DE CLERCQ (Jean-Joseph), DE SÉLYS LONGCHAMPS, DISIÈRE, GILLON, HANQUET, HICGUET, LALEMAND, LEBEAU, LEBON, ORBAN, ROLIN, Mme SPAAK, MM. VAN EYNDONCK, VAN FLETEREN, VINCK et COENEN, rapporteur.

MADAME, MESSIEURS,

La Chambre des Représentants, à l'unanimité et en seconde lecture, a voté le projet de loi modifiant le régime successoral des petits héritages.

Ce projet modifie le régime successoral des petits héritages tel qu'il est réglé par la loi du 16 mai 1900.

La loi du 16 mai 1900 avait pour but et eut comme résultat d'éviter le morcellement du patrimoine familial lors du décès du chef de famille, en accordant des facilités de reprise de certains meubles et immeubles, soit par le conjoint survivant, soit par un ou des héritiers en ligne directe, soit en permettant une prorogation de la durée de l'indivision.

Pour des petits héritages, les conséquences d'une licitation intempestive

BELGISCHE SENAAT

COMMISSIEVERGADERING VAN 14 MAART 1935.

Verslag uit naam der Commissie van Justitie belast met het onderzoek van het Wetsontwerp tot wijziging van artikel 1 der wet van 16 Mei 1900 op de erfregeling voor de kleine nalatenschappen, gewijzigd bij artikel 2 der wet van 23 Juni 1924.

(Zie de n°s 27, 36, 49, 59 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 6 en 13 Februari 1935; n° 38 van den Senaat).

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Eenparig heeft de Kamer der Volksvertegenwoordigers in tweede lezing haar goedkeuring gehecht aan het wetsontwerp tot wijziging van de erfregeling der kleine nalatenschappen.

Dit ontwerp wijzigt het regime der kleine erfenissen, zooals het wordt geregeld bij de wet van 16 Mei 1900.

De wet van 16 Mei 1900 had ten doel en voor gevolg de verdeeling van het familiaal bezit te voorkomen bij het overlijden van het gezinshoofd, door het verleenen van gemak van overneming voor sommige roerende en onroerende goederen, hetzij door den overlevenden echtgenoot, hetzij door een of meer erfgenamen in rechtstreeksche lijn, ofwel door het toestaan van verlenging van den duur der onverdeeldheid.

Voor kleine erfenissen kunnen de gevolgen van een voorbarige licitatie

et d'un partage en nature peuvent être désastreuses.

Le projet de loi n'a aucune incidence fiscale.

Le législateur de 1900 considérait comme petit héritage une succession comprenant en tout ou en partie des immeubles dont le revenu cadastral ne dépassait pas 300 francs.

Par suite des modifications des valeurs et des modifications du revenu cadastral, le chiffre de 300 francs prévu par la loi du 16 mai 1900 fut porté à 600 francs par la loi du 23 juin 1924, mais depuis lors se sont produites la dévaluation de la monnaie de 1926 et la réforme en matière de fixation du revenu cadastral, de sorte que la limitation de la loi aux successions comprenant un immeuble d'un revenu cadastral de 600 francs rendait la loi inopérante.

Le projet de loi dû à l'initiative gouvernementale, portait le chiffre de 600 francs à celui de 3,000 francs.

Un amendement de M. le député Michaux proposait comme limite un revenu cadastral de 4,200 francs; c'est ce dernier chiffre qui a été adopté par la Chambre, à l'unanimité, en seconde lecture.

M. Michaux proposait aussi de fixer le moment où doit s'opérer le calcul du revenu cadastral au jour de l'introduction de la demande de reprise, alors que le Gouvernement déterminait ce moment au jour d'ouverture de la succession, et cet amendement a été retiré et c'est donc le projet du Gouvernement qui a été voté avec la modification du chiffre, avec, toutefois, la substitution du chiffre de 4,200 francs à celui de 3,000 francs.

Deux membres du Sénat font remarquer à juste titre qu'à l'origine, la loi s'appliquait principalement aux petites propriétés rurales, mais que les successions modestes qui ne comportent pas de biens immeubles méritaient certaines facilités, notamment

en van een verdeeling in natura noodlottig zijn.

Het wetsontwerp heeft geen weerslag op fiscaal gebied.

De wetgever in 1900 beschouwde als kleine erfenis een nalatenschap die geheel of gedeeltelijk vaste goederen omvatte waarvan het kadastraal inkomen niet 300 frank overschreed.

Ten gevolge van de wijzigingen van de waarden en van het kadastraal inkomen, werd het bij de wet van 16 Mei 1900 voorziene cijfer van 300 frank opgevoerd tot 600 frank bij de wet van 23 Juni 1924; maar sedertdien hebben zich de muntdevalvatie in 1926 alsmede de hervorming inzake vaststelling van het kadastraal inkomen voorgedaan, zoodat de beperking van de wet tot nalatenschappen omvattende een vast goed met een kadastraal inkomen van 600 frank de wet zonder uitwerking liet.

Het wetsontwerp uitgaande van het initiatief der Regeering voerde het cijfer van 600 frank tot 3,000 frank op.

Een amendement van volksvertegenwoordiger Michaux stelde als grens een kadastraal inkomen van 4,200 frank voor; dit laatste cijfer werd eenparig aangenomen door de Kamer bij tweede lezing.

De heer Michaux stelde ook voor het oogenblik waarop het kadastraal inkomen moet worden berekend te bepalen op den dag waarop de aanvraag om overneming werd ingediend, terwijl de Regeering dit oogenblik bepaalde op den dag waarop de nalatenschap is opengevallen, en dit amendement werd ingetrokken, zoodat het ontwerp van de Regeering werd goedgekeurd evenwel met de vervanging van het cijfer 3,000 door 4,200 frank.

Twee leden van den Senaat deden terecht opmerken dat aanvankelijk de wet vooral van toepassing was op de kleine landeigendommen, doch dat de geringe nalatenschappen die geen vaste goederen bedragen sommige gemakken verdienlen, en wel die van

celle de l'article 4 de la loi de 1900, tels les petits commerçants pour leur fonds de commerce, les artisans pour leur petit outillage, les ouvriers pour leur menu mobilier.

Mais il ne paraît pas prudent d'accorder le bénéfice de l'article 3 créant l'indivision des biens frappés d'usufruit, l'usufruit ne pouvant fournir des garanties utiles pour des biens meubles.

Des motifs d'opportunité, celui notamment de ne pas différer le vote du projet de loi en question, commandent de s'y rallier sans amendements.

L'applicabilité de la loi du 16 mai 1900 élargie dans le sens indiqué nécessiterait une proposition de loi distincte.

A l'unanimité des membres présents, la Commission de la Justice a l'honneur de proposer au Sénat de voter, sans modifications, le projet de loi voté à l'unanimité par la Chambre.

Le Rapporteur, *Le Président,*
L. COENEN. A. LIGY.

artikel 4 der wet van 1900, aldus de kleine handelaars voor hun handelszaak, de ambachtslieden voor hun kleine uitrusting, de arbeiders voor hun schamele meubelen.

Doch het schijnt niet voorzichtig de weldaad van artikel 3 toe te kennen, dat de onverdeeldheid voorziet voor de goederen met vruchtgebruik bezwaard, daar het vruchtgebruik slechts nuttige waarborgen geven kan voor roerende goederen.

Om redenen van gepastheid, en wel om de stemming over dit wetsontwerp niet langer uit te stellen, dient men zich bij de amendementen aan te sluiten.

De toepasselijkheid der wet van 16 Mei 1900 in den aangegeven zin verruimd, zou een afzonderlijk wetsvoorstel vergen.

Eenparig stelt de Commissie van Justitie aan den Senaat voor zonder wijziging het wetsontwerp goed te keuren dat eenparig door de Kamer werd aangenomen.

De Verslaggever, *De Voorzitter,*
L. COENEN. A. LIGY.